

Raad voor Accreditatie (RvA)

**Specifiek Accreditatie-
Protocol (SAP) voor de
Certificatie van
Voedselveiligheids-
managementsystemen**

Documentcode:

RvA-SAP-C001-NL

Versie 6, 28-2-2020

Een Specifiek Accreditatieprotocol (SAP) omschrijft het beoordelingsproces voor een specifieke accreditatie. De algemene RvA-Reglementen, Beleidsdocumenten en Toelichtingen zijn van toepassing op dit SAP. De actuele versie van dit SAP en andere genoemde RvA documenten zijn te vinden op de website van de RvA. (www.rva.nl).

Inhoud

INLEIDING	4
1 Relevante documenten	4
1.1 Norm die voor accreditatie gebruikt wordt	4
1.2 Aanvullende normen	4
1.3 Aanvullende documenten	4
1.4 Documenten met betrekking tot de uit te voeren conformiteitsbeoordelingen	4
1.5 Specifieke wet- en regelgeving	4
2 Scope van accreditatie	4
3 Accreditatiebeoordelingen	5
3.1 Te verstrekken documenten	5
3.2 Aard en inhoud van de beoordelingen	5
4 Specifieke aandachtspunten voor de RvA-beoordeling	7
5 Overige informatie	8
6 Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie	8
BIJLAGE 1: Scopes van accreditatie voor activiteiten met hogere risico's ten aanzien van voedselveiligheid	9

INLEIDING

Dit SAP moet worden gelezen in samenhang met SAP-C000, Specifiek Accreditatie-Protocol voor ISO/IEC 17021-1. Dat betekent dat sommige paragraafnummers in dit SAP kunnen ontbreken (als alle relevante informatie al is opgenomen in SAP-C000).

1 Relevante documenten

1.1 Norm die voor accreditatie gebruikt wordt

- EN ISO/IEC 17021-1; Conformity assessment - Requirements for bodies providing audit and certification of management systems - Part 1: Requirements.

1.2 Aanvullende normen

- ISO/TS 22003; Food safety management systems - Requirements for bodies providing audit and certification of food safety management systems.

1.3 Aanvullende documenten

- IAF MD 16; Application of ISO/IEC 17011 for the Accreditation of Food Safety Management Systems (FSMS) Certification Bodies;

De actuele versie van deze documenten kan worden gedownload van de website van de betreffende organisatie: IAF (www.iaf.nu) .

1.4 Documenten met betrekking tot de uit te voeren conformiteitsbeoordelingen

- ISO 22000; Managementsystemen voor voedselveiligheid – eisen aan een organisatie in de voedselketen
- European Code to good practice for the industrial manufacture of safe feed materials (EFISC)
- FAMI-QS Code of Practice
- Food Safety System Certification 22000 (FSSC 22000)
- GMP+ Feed Certification Scheme
- HACCP Certificatieschema betreffende de eisen voor een op HACCP gebaseerd voedselveiligheidssysteem

1.5 Specifieke wet- en regelgeving

Relevante wet- en regelgeving betreffende voedselveiligheid voor het betreffende land.

2 Scope van accreditatie

De algemene regels voor het definiëren van scopes zijn door de RvA vastgelegd in beleidsregel RvA-BR003. De versies voor de schema's waarvoor deze SAP van toepassing is, staan vermeld in de [BR010-lijst](#) op de RvA website.

3 Accreditatiebeoordelingen

3.1 Te verstrekken documenten

Ten behoeve van de RvA-beoordelingen dienen de beoordelaars voorzien te worden van relevante documenten. Dit betreft de documenten zoals genoemd in de BR002 en de BR005 en aanverwante formulieren. Aanvullend op deze documentatie dient de documenten zoals vermeld in onderstaande tabel te worden aangeleverd.

Te verstrekken documenten (aanvullend op de documenten genoemd in RvA-F001a, F105, F006-2 en bijlage1 bij RvA-BR005)	Voor- onderzoek	Initiële of her- beoordeling	Controle- beoordeling	Uitbreiding
Lijst met gekwalificeerde auditoren per subcategorie of eigen gedefinieerde technische sectoren ⁽¹⁾	√	√	√	√
Lijst met gecertificeerde klanten <u>per subcategorie</u> of eigen gedefinieerde technische sectoren ⁽¹⁾		√	√	√

⁽¹⁾ Zoals beschreven in ISO/TS 22003 en IAF-MD16

Bij een bijwoning moet de CI, naast bovengenoemde documenten, dezelfde documenten aan het RvA-beoordelingsteam overleggen als die het auditteam van de CI heeft ontvangen, maar tenminste ook:

- Een korte beschrijving van de activiteiten en productgroepen of -lijnen van de klant, waaronder flowdiagram(men) van de productieproces(sen) en de relevante CCP's en oPRP's;
- de resultaten van de gevarenanalyse door de klant en de daaruit voortvloeiende CCP's en beheersmaatregelen (oPRP's en PRP's).

3.2 Aard en inhoud van de beoordelingen

In aanvulling op de algemene regels voor de aard en omvang van de RvA-beoordelingen, zoals vastgelegd in RvA-BR002, RvA-BR005 en RvA-SAP-C000, gelden voor deze specifieke accreditatie de regels uit onderstaande tabel. De aard en omvang van de beoordelingen hangen af van de aangevraagde scope van accreditatie, een mogelijk reeds bestaande accreditatie en het functioneren van de instelling in het verleden (waar van toepassing).

Methode van beoordelen	Voor- onderzoek	Initiële of her- beoordeling	Controle beoordeling	Uitbreiding
Beoordeling op kantoor	√ (optioneel)	√ Ten minste 1 dossier per categorie ⁽¹⁾	√ Jaarlijks ten minste 1 dossier per cluster ⁽¹⁾	√ Ten minste 1 dossier per categorie ⁽¹⁾
Bijwoning van audits	Zie hieronder voor het beleid ten aanzien van bijwoning van audits voor de diverse typen van beoordelingen.			

⁽¹⁾ Zoals beschreven in ISO/TS 22003 en IAF-MD16

Beleid ten aanzien van bijwoningen:

3.2.1 Bijwoningen HACCP, ISO22000, FAMI-QS, GMP+ en EFISC

Voor de onder 1.4 genoemde schema's wordt, **met uitzondering van FSSC22000**, het volgende beleid toegepast.

De tabel A.1 in Annex A bij ISO/TS 22003 (zie ook de tabel in bijlage A van dit document) kan, in navolging van IAF-MD16, tot volgende clusters worden samengevoegd. Deze clusters zijn enkel bedoeld voor het accreditatieproces en zijn niet geschikt om te worden gebruikt in de certificatieprocessen van de CI.

Clusters (met een aanduiding van de betreffende categorieën):

1. Landbouw (A+B)
2. Verwerking van voedingsmiddelen en diervoeders (C+D)
3. Catering (E)
4. Detailhandel, transport en opslag (F+G)
5. Ondersteunende diensten (H+I+J)
6. (Bio-)chemisch (K)

Criteria voor bijwoning:

Initiële accreditatie of uitbreiding van de accreditatie:

- tenminste één bijwoning per cluster, bij voorkeur uit te voeren in een activiteit met hogere risico's voor voedselveiligheid (zie de dikgedrukte activiteiten in bijlage A van dit document);
- voor een uitbreiding binnen een cluster is een bijwoning niet verplicht, met uitzondering van categorie D in cluster 2 (als gevolg van wet- en regelgeving).

Per accreditatiecyclus:

- jaarlijks een bijwoning in cluster 2 (wanneer dit valt binnen de scope van accreditatie). Gedurende de accreditatiecyclus zal een bijwoning worden uitgevoerd binnen alle categorieën van cluster 2 (C + D)(die onder de accreditatie vallen);
- tenminste één bijwoning in elk van de andere clusters;
- tenminste één bijwoning van een complete initiële audit (stage 1 en 2);
- tenminste één bijwoning in elk FSMS schema onder accreditatie.

Bovenstaande zijn de minimale vereisten voor bijwoning. In specifieke situaties kan besloten worden tot het uitvoeren van meer bijwoningen. In principe wordt een significant deel van de RvA bijwoningen uitgevoerd bij initiële en/of herbeoordelingsaudits.

Overige overwegingen voor de selectie van bij te wonen audits:

- Gedurende de accreditatiecyclus zullen bijwoningen vooral worden geselecteerd in de activiteiten met hogere voedselveiligheidsrisico's (zie tabel in bijlage A). Overige geaccrediteerde certificatie-schema's in dezelfde categorieën kunnen hierbij ook worden meegenomen.

- Voor uitbreidingen binnen een cluster is de beoordeling gebaseerd op documentenonderzoek (competentievereisten, kwalificatie auditoren en klantendossier(s)) en zijn geen bijwoningen vereist, behalve voor cluster 2 (categorie C en D).
- Indien van toepassing voor het schema kan een onaangekondigde audit worden geselecteerd om bij te wonen.

3.2.2 FSSC bijwoningen

Voor FSSC22000 geldt het volgende beleid voor bijwoningen.

Gedurende de accreditatiecyclus van 4 jaar dienen alle categorieën waar de CBI voor geaccrediteerd is bijgewoond te worden.

De bijwoningen voortvloeiend uit deze paragraaf geven geen invulling aan de bijwoningen voortvloeiend uit paragraaf 3.2.1 en zijn dus aanvullend.

4 Specifieke aandachtspunten voor de RvA-beoordeling

Aandachtspunten voor initiële beoordelingen en uitbreidingsbeoordelingen:

- De CI heeft competent personeel voor het uitvoeren van de contractbeoordeling en voor de selectie van de relevante categorie en subcategorie (zie Annex C van ISO/TS 22003).
- De CI heeft technische criteria vastgesteld om de competentie van personeel in elke subcategorie te beschrijven (zie tabel A.1 van Annex A en Annex C in ISO/TS 22003).
- De CI heeft competent personeel in tenminste één subcategorie van de betreffende categorie.
- De CI heeft een proces vastgesteld dat borgt dat geaccrediteerde certificatie alleen wordt aangeboden voor subcategorieën waarvoor de CI competent personeel heeft.
- De CI houdt een actuele lijst bij van subcategorieën of eigen gedefinieerde technische sectoren (zie IAF-MD16) waarin het competente auditoren heeft. Deze lijst dient aan de RvA te worden overlegd.
- De CI moet kunnen aantonen tenminste één aanmelding of potentiële aanmelding te hebben voor de categorie waarvoor accreditatie wordt aangevraagd.
- De CI heeft een procedure opgesteld die aangeeft hoe aanmeldingen voor een nieuwe subcategorie (subcategorie waarvoor de CI nog geen competent personeel heeft) behandeld dienen te worden.

Aanvullende aandachtspunten, ook van toepassing bij controle- en herbeoordelingen:

- Schema-specifieke vereisten (gerelateerd aan ISO/IEC 17021-1 of ISO/TS 22003), die zijn vastgesteld door schemabeheerders (bijvoorbeeld eisen zoals vastgesteld door het CCvD HACCP ten aanzien van de controlefrequentie (Certificatiereglement, artikel 7));
- evaluatie van het risicobeoordelingsproces met betrekking tot de identificatie van belanghebbenden, relevant voor voedselveiligheidssysteemcertificatie zoals bedoeld in ISO/IEC 17021-1, §5.2.3 ;
- FSMS-auditorcompetentie: de CI dient voortdurende training en competentie-evaluaties aan te tonen conform de vereisten in ISO/TS 22003, §7.1 en annex C;
- competentie van overig personeel betrokken bij certificatie: de CI dient een competentie-evaluatie conform ISO/TS 22003 §7.1 en annex C aan te tonen;

- deelname aan training/harmonisatie van schema-eigenaren evenals interne training en harmonisatie-activiteiten;
- auditmethodologie: de CI dient de stage 1- en 2-methodologie op geschikte wijze toe te passen (ISO/TS 22003, §9.2.3.1);
- scope van certificatie: de CI dient de scope zo te formuleren dat deze geen aanleiding kan geven tot misverstanden, onbegrip of misleiding (ISO 22000: §4.1, ISO/IEC 17021-1: §8.1.3 en §8.2.3, ISO/TS 22003: §9.1.1);
- tijdsbesteding: de CI dient voldoende tijd te besteden aan de locatie-audit, in overeenstemming met de voorschriften in ISO/TS 22003, annex B, §9.1.4 en §9.1.5. Ook dient er voldoende tijd voor voorbereiding en rapportage te zijn. De overwegingen voor de bepaling van de tijdsbesteding dienen te worden verantwoord en geregistreerd;
- de audit en rapportage over de gevarenanalyse door de klant;
- voldoen aan schema-specifieke eisen en de eigen beheersing daarvan.
- De CI heeft (indien van toepassing voor het schema) een proces vastgesteld hoe om te gaan met onaangekondigde audits.
- Indien van toepassing voor het schema dient de CI aan te tonen hoe aanvullende schema eisen worden toegepast

5 Overige informatie

De RvA zal schema-eigenaren informeren over de schorsing en/of intrekking van de accreditaties voor de schema's onder hun beheer.

6 Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie

Ten opzichte van versie 5 van 20 oktober 2017 zijn de volgende significante wijzigingen doorgevoerd:

- 1.3 aanvullende documentatie gewijzigd;
- 1.4 documenten met betrekking tot de uit te voeren conformiteitsbeoordelingen gewijzigd;
- 3.1 te verstrekken documenten gewijzigd;
- beleid t.a.v. bijwoningen gewijzigd;
- 4 specifieke aandachtspunten voor RvA-beoordeling gewijzigd;
- verwijderen bijlage A (voorbeelden van scopes van accreditatie);
- bijlage B is hernoemd naar bijlage 1;
- enige verbeteringen met betrekking tot verwijzingen naar RvA Beleidsregels.

BIJLAGE 1: Scopes van accreditatie voor activiteiten met hogere risico's ten aanzien van voedselveiligheid

Activiteiten met hogere risico's ten aanzien van voedselveiligheid zijn *cursief en vetgedrukt* weergegeven (vergelijkbaar met IAF-MD17).

EA-3/11 Clusters (zie 3.2)	Categoriecodes van Tabel A.1 in Annex A van ISO/TS 22003	Categorieën	Voorbeelden van activiteiten (gebaseerd op Tabel A.1 in Annex A van ISO/TS 22003)
Cluster 1	A	Dierhouderij	<i>Veeteelt (behalve vis, schaal- en schelpdieren) voor vleesproductie, de productie van eieren, melk</i> of honing Houden, vangen en jagen (slachten tijdens de jacht) Bij de boerderij behorende verpakking en opslag <i>Het kweken van vis, schaal- en schelpdieren voor 'vleesproductie'</i> Houden, vangen en vissen (slachten bij de vangst) Bij de boerderij behorende verpakking en opslag
	B	Akkerbouw	Kweken of oogsten van planten (anders dan granen en peulvruchten): tuinbouwproducten (fruit, groenten, kruiden, paddenstoelen, etc.) en waterplanten als voedsel Bij de boerderij behorende verpakking en opslag Kweken en oogsten van granen en peulvruchten als voedsel Bij de boerderij behorende verpakking en opslag
Cluster 2	C	Voedingsmiddelen-productie	<i>Productie van dierlijke producten waaronder vlees-, pluimvee-, eier-, zuivel- en visproducten</i> <i>Productie van plantaardige producten waaronder fruit, vers sap, groenten, granen, noten en peulvruchten.</i> <i>Productie van gecombineerde dierlijk en plantaardige producten waaronder pizza, lasagne, belegde broodjes, knoedels en kant-en-klaar maaltijden</i> Productie van voedingsmiddelen van elke bron die bij omgevingstemperatuur opgeslagen en verkocht worden, waaronder ingeblikte producten, biscuits, snacks, olie, drinkwater, dranken, pasta, bloem, suiker, voedingsgeschikt zout
	D	Diervoederproductie	<i>Productie van diervoeders van een enkele of gecombineerde voedingsbron, bedoeld voor voedselproducerende dieren</i> Productie van diervoeder van een enkele of gecombineerde voedingsbron, beoogd voor niet-voedselproducerende dieren
Cluster 3	E	Catering	<i>Bereiding, opslag en, waar van toepassing, aflevering van het consumptieproduct op de plaats van bereiding of een 'satellietunit' daarvan</i>
Cluster 4	F	Distributie	Verstrekking van gereede voedingsmiddelen aan klanten (detailhandel, winkels of groothandel) In- en verkoop van voedingsmiddelen in eigen beheer of als agent voor derden Bijbehorende verpakking

	G	Transport- en opslag-diensten	Opslagfaciliteiten en distributievoertuigen voor de opslag en transport van bederfelijke voedingsmiddelen en diervoeders. Bijbehorende verpakking Opslagfaciliteiten en distributievoertuigen voor de opslag en transport van bij omgevingstemperatuur stabiele voedingsmiddelen en diervoeders. Bijbehorende verpakking
Cluster 5	H	Dienstverlening	Leveren van diensten gerelateerd aan de veilige productie van voedingsmiddelen, waaronder waterlevering, ongediertebestrijding, schoonmaakdiensten, afvalverwijdering.
	I	Productie van voedingsmiddelen-verpakkingen en -verpakkingsmaterialen	Productie van materialen voor voedingsmiddelverpakkingen
	J	Productie van apparatuur	Productie en ontwikkeling van voedingsmiddelen verwerkende apparatuur en verkoopautomaten
Cluster 6	K	Productie van (bio)chemicaliën	Productie van additieven voor voeding en veevoeder, vitamines, mineralen, bio-culturen , aroma's, enzymen en technische hulpstoffen Pesticiden, geneesmiddelen, kunstmest, schoonmaakmiddelen

Voor verdere aanwijzingen over de gebruikte terminologie, zie tabel A.1 van ISO/TS 22003:2013